

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

T.Y.B.A. Marathi Syllabus Semester V & VI

Hindi Vidya Prachar Samiti's

**R.J. COLLEGE OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE
(AUTONOMOUS COLLEGE)**

Affiliated to

University of Mumbai

Syllabus For T.Y.B.A.

Program : B.A. MARATHI

Program Code : RJAUMAR

Course: Marathi IV, V, VI, VII, VIII, IX

Sem. V & Sem. VI

Choice Based Credit System (CBCS)

2018-19

DISTRIBUTION OF TOPICS AND CREDITS

TYBA Marathi-IV, V,VI,VII,VIII, IX Syllabus Semester V

<u>Course code</u>	<u>Nomenclature</u>	<u>Credits</u>	<u>Topics</u>
RJAUMAR501	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.	४	१. मराठी साहित्याची सुरुवात व महानुभावीय वाङ्मय २. यादवकालीन वारकरी पंथियांचे वाङ्मय-(१) ३. बहामनी काळातील वारकरी पंथियांचे वाङ्मय- (२) ४. पंडिती काव्य
RJAUMAR502	भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्र	४	१. भारतीय साहित्यशास्त्र : संकल्पना व सिद्धान्त २. भारतीय साहित्यशास्त्र: साहित्याचा आस्वाद ३. भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्यभाषेचे स्वरूप व कार्य ४. साहित्यभाषेचे स्वरूप व कार्य : निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार
RJAUMAR503	साहित्य आणि समाज	३.५	१. साहित्य - समाज : अन्योन्य संबंध २. स्त्रीवादी जाणिवेचे साहित्य ३. महानगरी जाणिवेचे साहित्य
RJAUMAR504	भाषाविज्ञानपरिचय आणि मराठी व्याकरणाची रूपरेषा	४	१. भाषाविज्ञानाच्या विविध शाखा २. स्वनिमविन्यास ३. शब्दांचे वर्गीकरण ४. विकरण
RJAUMAR505	आधुनिक मराठी साहित्य	४	१. आधुनिक मराठी कथा २. आधुनिक मराठी कादंबरी
RJAUMAR506	व्यवसायाभिमुख मराठी	३.५	१. भाषांतर -सैद्धान्तिक विचार २. भाषांतर- प्रत्यक्ष भाषांतर अभ्यास ३. उताऱ्याचे आकलन

TYBA Marathi- IV, V,VI,VII,VIII,IX Syllabus Semester VI

<u>Course code</u>	<u>Nomenclature</u>	<u>Credits</u>	<u>Topics</u>
RJAUMAR601	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.	४	१. शाहिरी वाङ्मय २. महानुभाव व वारकरी यांखेरीज इतर पंथियांचे वाङ्मय ३. हिंदू धर्माखेरीज इतर धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती ४. बखर गद्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये
RJAUMAR602	भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्र	४	१. पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचे स्वरूप २. पाश्चात्य साहित्यविचार: साहित्यभाषा ३. पाश्चात्य साहित्यविचार: साहित्याची निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार ४. पाश्चात्य साहित्यविचार: साहित्याचा आस्वाद
RJAUMAR603	साहित्य आणि समाज	३.५	१. सामाजिक स्थित्यंतरे आणि मराठी साहित्य २. ग्रामीण साहित्य ३. दलित साहित्य
RJAUMAR604	भाषाविज्ञानपरिचय आणि मराठी व्याकरणाची रूपरेषा	४	१. रूपमविन्यास २. अर्थविन्यास ३. शब्दसिद्धी ४. प्रयोगविचार
RJAUMAR605	आधुनिक मराठी साहित्य	४	१. आधुनिक मराठी कविता २. आधुनिक मराठी नाटक
RJAUMAR606	व्यवसायाभिमुख मराठी	४.५	१. मुलाखत - सैद्धान्तिक विचार २. ग्रंथपरीक्षण - सैद्धान्तिक विचार व स्वरूप ३. प्रत्यक्ष ग्रंथपरीक्षण ४. वाङ्मयीन निबंध

मराठी भाषा आणि साहित्य स्नातक : अपेक्षित क्षमता/अभ्यासक्रमाची निष्पत्ती

१. साहित्यवाचनाची आवड आणि अभिरूची विकसित होणे.
  २. साहित्याचे आकलन आणि रसग्रहणाची क्षमता निर्माण होणे.
  ३. साहित्याचे विश्लेषण करण्याची क्षमता विकसित होणे.
  ४. मराठी भाषा आणि साहित्यपरंपरा याविषयी भान आणि बांधिलकी निर्माण होणे.
  ५. सामाजिक संवेदनशीलतेची जडणघडण होणे.
  ६. मूलभूत भाषिक कौशल्यांसह मराठी भाषा आणि साहित्याशी निगडीत भाषांतर, संपादन, प्रकाशन, सांस्कृतिक पत्रकारिता, निवेदन आणि सूत्रसंचालन, ग्रंथपरीक्षण, संगणकीय टंकलेखन, मुद्रितशोधन यांसारख्या व्यवसायक्षेत्रात काम करण्यास सक्षम होणे.
  ७. व्यावसायिक नीतिमत्ता, मूलभूत मानवी मूल्ये, निसर्गप्रेम व पर्यावरणविषयक जागरूकता यांची जडणघडण होणे
-

TYBA-MARATHI PAPERNO.-IV

अभ्यासपत्रिका क्र. ४. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.

अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे:

१. मध्ययुगीन वाङ्मयातील साहित्यप्रकार आणि प्रवाह यांची ओळख करून देणे.
२. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयनिर्मितीमागील सामाजिक, सांस्कृतिक प्रेरणा व प्रवृत्ती व त्यांच्या वाङ्मयनिर्मितीवर होणाऱ्या परिणामांचा परिचय करून देणे.
३. काळाच्या ओघात वाङ्मयनिर्मितीत होणारा बदल आणि त्याची कारणे याचे भान वाङ्मयीन परंपरेच्या संदर्भात निर्माण करणे.

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती:

१. साहित्याच्या प्रवाही स्वरूपाची व काळाच्या ओघात होणाऱ्या बदलांची जाणीव होणे.
२. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय परंपरेचे आणि त्यामागील सामाजिक, सांस्कृतिक संदर्भाचे भान निर्माण होणे.

SEM V(RJAUMAR501)

सत्र - ५ तासिका-६० श्रेयांकने-४

घटक -१ मराठी साहित्याची सुरुवात व महानुभावीय वाङ्मय. (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) मराठी साहित्याची सुरुवात - मराठी : देशी भाषा म्हणून ८वे, ९वे शतक परिचय
मराठीतील आद्यग्रंथ : चर्चा, शिलालेख, ताम्रपट यावरील मराठी लेखन. - थोडक्यात
परिचय.

आ) महानुभाव संप्रदायाची ठळक वैशिष्ट्ये : द्वैती तत्त्वज्ञान, पंचकृष्ण, मराठीचा स्वीकार व
आग्रह, सांकेतिक लिपी. महानुभावीय वाङ्मय : चरित्रग्रंथ, तत्त्वज्ञानग्रंथ, सातीग्रंथ,
स्फुट गद्य-पद्य-धवळे, टीकाग्रंथ, व्याकरणग्रंथ.

घटक -२ वारकरी पंथियांचे वाङ्मय - (१) (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) यादवकालीन महाराष्ट्रात वारकरी पंथाची प्रस्थापना, पंढरीचा भक्तिसंप्रदाय हा
महाराष्ट्रातील प्रमुख संप्रदाय, वारकरी संप्रदाय म्हणून तेराव्या शतकात धार्मिक,
सामाजिक व साहित्यिकदृष्ट्या प्रभावी.- थोडक्यात परिचय. ज्ञानदेव व त्यांच्या
प्रभावळीतील इतरांचे वाङ्मय.

आ) नामदेव व त्यांच्या प्रभावळीतील इतरांचे वाङ्मय.

घटक - ३ वारकरी पंथियांचे वाङ्मय - (२) (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) बहामनी राजवट, एकनाथकालीन महाराष्ट्र, तमोयुग. एकनाथ, एकनाथपंचक यांचे
वाङ्मय

आ) शिवकालीन महाराष्ट्र -स्वराज्यप्रेरणा. तुकाराम, तुकारामांचे शिष्य यांचे वाङ्मय.

घटक -४ पंडिती काव्य - (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) पंडिती काव्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये, पंडिती काव्याचे गुणदोषचर्चा.

आ) पंडित कवी - मुक्तेश्वर, मोरोपंत, रघुनाथपंडित, सामराज, निरंजनमाधव,
वामनपंडित, नागेश, विठ्ठल.

TYBA – MARATHI PAPERNO.-IV

अभ्यासपत्रिका क्र. ४. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.

SEM V(RJAUMAR501)

सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा – २० गुण

प्रकल्प(पुढीलपैकी कोणताही एक) – २० गुण

१.अभ्यासक्रमातील एका संताच्या साहित्यकृतींचे संकलन करून त्यांची स्वरूपवैशिष्ट्ये नोंदविणे.

२.अभ्यासक्रमातील एका पंडिताच्या साहित्यकृतींचे संकलन करून त्यांची स्वरूपवैशिष्ट्ये नोंदविणे.

३.अभ्यासक्रमातील एका संताच्या किंवा पंडिताच्या साहित्यकृतींचे सादरीकरण करणे.

SEM VI(RJAUMAR601)

सत्र -६ तासिका – ६० श्रेयांकने -४

घटक -१ शाहिरी वाङ्मय - (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) लावणी, पोवाडे या काव्यप्रकारांची स्वरूपवैशिष्ट्ये.

आ) काही लावणीकार –होनाजी बाळा, रामजोशी, प्रभाकर, अनंतफंदी, परशराम. या शाहिरांचा व त्यांच्या साहित्याचा परिचय.

घटक -२ महानुभाव व वारकरी यांखेरीज इतर पंथियांचे वाङ्मय- (तासिका-१५)श्रेयांकन-१

अ) नाथ, दत्त या पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप.

आ) समर्थ, लिंगायत या पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप.

घटक -३ हिंदू धर्माखेरीज इतर धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती-(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) ख्रिस्ती धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती – (ख्रिस्ती – फादर स्टीफन्स, क्रुऑँ सालंदाज.)

आ)इस्लामी धर्मियांने केलेली वाङ्मयनिर्मिती -(इस्लामी –मुंतोजी (मृत्युंजय), हुसेन अंबरखान, शेख महंमद, शहामुनी.)

घटक -४ बखर गद्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये. (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

अ) बखरी – शिवपूर्वकालीन –महिकावतीची उर्फ माहीमची बखर, राक्षसतागडीची बखर;

बखरी - शिवकालीन –शिवछत्रपतींचे चरित्र-कृष्णाजी अनंत सभासदाची बखर,

चित्रगुप्तविरचित शिवाजी महाराजांची बखर, श्री. शिवछत्रपतींची ९१ कलमी बखर – दत्तो त्रिमल वाकेनिस, मल्हार रामराव चिटणीसविरचित श्री शिवछत्रपतींचे सप्तप्रकरणात्मक चरित्र.

आ) बखरी –पेशवेकालीन – नाना फडणविसाचे आत्मचरित्र, श्रीरामदासस्वामींच्या चरित्राची बखर उर्फ हनुमंतस्वामींची बखर, पेशव्यांची बखर-कृष्णजी विनायक सोहनी, पानिपतची बखर –रघुनाथ यादव, भाऊसाहेबांची बखर – कृष्णाजी शामराव, खड्यांच्या स्वारीची बखर.

TYBA – MARATHI PAPERNO.-IV

अभ्यासपत्रिका क्र. ४. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.

SEM VI(RJAUMAR601)

सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५

प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५

प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५

प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा-२० गुण

प्रकल्प (पुढीलपैकी कोणताही एक) –२० गुण

१.अभ्यासक्रमातील एका शाहिराच्या साहित्यकृतींचे संकलन करून त्यांची स्वरूपवैशिष्ट्ये

नोंदविणे.

२.अभ्यासक्रमातील एकाअन्यपंथीय किंवा अन्यधर्मीय लेखकाच्या साहित्यकृतींचे संकलन करून त्यांची स्वरूपवैशिष्ट्ये नोंदविणे.

३.अभ्यासक्रमातील एका शाहिराच्या साहित्यकृतींचे सादरीकरण करणे.

संदर्भ ग्रंथ-

- १) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास -खंड ३, रा. श्री. जोग व इतर (संपा.) महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प.आ., १९७३.
- २) पाच संतकवी,शं. गो.तुळपुळे, सुविचार प्रकाशन मंडळ, पुणे, ति. आ., १९८४,
- ३) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास -खंड १ , शं. गो.तुळपुळे व इतर (संपा.)महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प. आ., १९८४.
- ४) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास -खंड २ भाग १ व २, सं. गं. मालशे व इतर (संपा.),महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प. आ., १९८२.
- ५) महाराष्ट्र सारस्वत, वि. ल.भावे,पॉप्युलर, मुंबई, आ. ५वी, १९६३.
- ६) मऱ्हाटी लावणी, म. वा. धोंड (संपा.) ,मौज, मुंबई, १९५६.
- ७) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, ह. श्री.शेणोलीकर,मोघे प्रकाशन, कोल्हापूर, १९७१.
- ८) मराठी शाहिरी वाङ्मय, म. ना.सहस्रबुद्धे, ठोकळ, पुणे, १९६१.
- ९) संत साहित्याची सामाजिक फलश्रुती,गं. बा.सरदार, म. सा. प., पुणे, ति. आ.,१९७०.

TYBA-MARATHI PAPER NO.- V

अभ्यासपत्रिका ५- भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्र

अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे:

१. भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्यसिद्धांतांचा प्राथमिक पातळीवरील परिचय.
२. साहित्य, साहित्यव्यवहार आणि समीक्षा यांच्या स्वरूपाविषयी, त्यांच्या विविध अंगांविषयी परिचय होणे.

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती:

१. साहित्याचे स्वरूप, निर्मिती इत्यादींविषयी शास्त्रीय दृष्टिकोणाची जाणीव निर्माण होणे.
२. साहित्याचे वाचन, आस्वाद, समीक्षा यांच्या क्षमता विकसित होणे.
३. साहित्यविषयक एकंदर जाण विकसित होणे.

SEM V(RJAUMAR502)

सत्र -५ तासिका-६० श्रेयांकने -४

घटक -१ भारतीय साहित्यशास्त्र : संकल्पना व सिद्धान्त. - (तासिका-१५)श्रेयांकन-१

१. भरताचे रससूत्र २. वक्रोक्तिविचार ३. ध्वनिसिद्धान्त ४. औचित्यविचार

घटक -२ भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्याचा आस्वाद. (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

रससिद्धान्ताचे भाष्यकार : १. भट्टलोल्लट २. श्रीशंकुक ३. भट्टनायक ४. अभिनवगुप्त

घटक -३ भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्यभाषेचे स्वरूप व कार्य (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

१. शब्दशक्ती : अभिधा, लक्षणा व व्यंजना. २. वृत्त, छंद, मुक्तछंद.

घटक -४ भारतीय साहित्यशास्त्र : निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार(तासिका-१५)श्रेयांकन-१

१. साहित्यनिर्मितीमागील कारणे : प्रतिभा, व्युत्पत्ती व अभ्यास.

२. साहित्याची प्रयोजने : भरत ते अभिनवगुप्त

TYBA-MARATHI PAPER NO.- V

अभ्यासपत्रिका ६-भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्र

SEM V(RJAUMAR502)

सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	-गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	-गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	-गुण १५
प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	-गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा-२० गुण

१.वस्तुनिष्ठ प्रश्न-१० गुण

२.लघुत्तरी प्रश्न -१० गुण

प्रकल्प(पुढीलपैकी कोणताही एक)-२० गुण

१.अभ्यासक्रमाबाहेरील कोणत्याही एका कवितेचे रसग्रहण करून त्यात प्रामुख्याने असणाऱ्या रसाचे स्पष्टीकरण व सादरीकरण करणे.

२.अभ्यासक्रमाबाहेरील कोणत्याही एका कवितेचे रसग्रहण करून त्यात प्रामुख्याने असणाऱ्या

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

लक्षणा, व्यंजना इत्यादी भाषिक वैशिष्ट्यांचे स्पष्टीकरण व सादरीकरण करणे.

SEM VI(RJAUMAR602)

सत्र- ६ तासिका -६० श्रेयांकने -४

घटक -१ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचे स्वरूप. (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

१. अनुकृतिसिद्धान्तः प्लेटो व अरिस्टॉटल

२. पाश्चात्यांनी केलेल्या काव्यव्याख्या : वर्डस्वर्थ, कोलरिज, कोर्टहॉप, एडगर अलन पो, अर्नोल्ड.

घटक -२ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याची भाषा (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

१. रूपक, प्रतीक व प्रतिमा.

२. अनेकार्थता, नियमोल्लंघन, अपरिचितिकरण.

घटक -३ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याची निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार
(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

१. कोलरिजचा कल्पनाशक्तीचा व चमत्कृतीशक्तीचा सिद्धान्त

२. आत्माविष्कार, जीवनभाष्य, सामाजिक बांधिलकी (मार्क्सवादी विचारासह)
प्रयोजने.

घटक -४ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचा आस्वाद (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

१. अरिस्टॉटलचा कॅथार्सिसचा सिद्धान्त.

२. रिचर्ड्सचा प्रेरणासंतुलनाचा सिद्धान्त.

TYBA-MARATHI PAPER NO.- V

अभ्यासपत्रिका ५-भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्र

SEM VI(RJAUMAR602)

सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

- प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५
प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प (पुढीलपैकी कोणताही एक) –२० गुण

१.अभ्यासक्रमाबाहेरील कोणत्याही एका कवितेचे रसग्रहण करून त्यात प्रामुख्याने असणाऱ्या रूपक, प्रतिमा, प्रतीक /अनेकार्थता,अपरिचितिकरण ,नियमोल्लंघन इत्यादी भाषिक वैशिष्ट्यांचे स्पष्टीकरण व सादरीकरण करणे.

२.अभ्यासक्रमातील कोणत्याही एका सिद्धांताचे सादरीकरण करणे.

संदर्भ ग्रंथ –

- १) प्राचीन काव्यशास्त्र, र. पां.कंगले, मौज प्रकाशन, मुंबई, १९७४
- २) रस-भाव- विचार, र. पां.कंगले(संपा.), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९७३
- ३)(भाषांतर) अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र, गो. वि.करंदीकर, मौज, मुंबई, १९७८
- ४) साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा, वा. ल.कुलकर्णी, पॉप्युलर, मुंबई, १९७५
- ५) काव्यशास्त्रप्रदीप, स. रा.गाडगीळ, व्हीनस, पुणे, सहावी आवृत्ती, २००३
- ६) भारतीय साहित्यशास्त्र, ग. त्र्यं.देशपांडे, पॉप्युलर, मुंबई, ति. आ., १९८०
- ७) साहित्याची भाषा, भालचंद्र नेमाडे, साकेत, औरंगाबाद, १९८७
- ८) सौंदर्यमीमांसा, रा. भा. पाटणकर, मौज, मुंबई, ति. आ., २००४
- ९) साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या, वसंत पाटणकर, पद्मगंधा, पुणे, २००६
- १०) समीक्षेची नवी रूपे, गंगाधर पाटील, मॅजेस्टिक, मुंबई, १९८१
- ११) साहित्यविचार, दि. के.बेडेकर, पॉप्युलर, मुंबई, १९७५
- १२) आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धान्त आणि उपयोजन, मिलिंद मालशे, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई, १९९५
- १३) कविता आणि प्रतिमा, सुधीर रसाळ, मौज, मुंबई, १९८२
- १३) वाङ्मयीन संज्ञा-संकल्पना कोश, वसंत आबाजी डहाके, प्रभा गणोरकर व इतर(संपा.), ग. रा. भटकळ फाऊंडेशन, मुंबई, २००१
- १४) मराठी वाङ्मयकोश, खंड ४, (समीक्षा संज्ञा), विजया राजाध्यक्ष व इतर, (संपा.), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२

TYBA – MARATHI PAPER NO.- VI

अभ्यासपत्रिका ६. साहित्य आणि समाज

अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे:

१. साहित्य व समाज यांच्या संबंधांची जाण निर्माण होणे.
२. साहित्यकृतींच्या समाजशास्त्रीय समीक्षेचा परिचय करून देणे.

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती:

१. सामाजिक संवेदनशीलता निर्माण होणे .
२. समाजशास्त्रीय समीक्षेचा प्राथमिक पातळीवर अवलंब करणे.

SEM V(RJAUMAR503)

सत्र- ५ तासिका-४५ श्रेयांकने-३.५

घटक १ साहित्य - समाज: अन्योन्य संबंध (तासिका १५) श्रेयांकन १.५

अ) साहित्य, समाज, संस्कृती या संकल्पना व त्यांच्या परस्परसंबंधाचे स्वरूप.

आ) साहित्य-समाज संबंध - तेन, मार्क्स यांचे सिद्धांत, मार्क्सवाद यांचे स्वरूप विशेष.

घटक २ स्त्रीवादी जाणिवेचे साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १

अ) स्त्रीवादी साहित्याची संकल्पना व मराठीतील परंपरा.

आ) 'भूमी', आशा बगे (मौज प्रकाशन) यांच्या कादंबरीचे स्त्रीवादी वाचन व अभ्यास.

घटक ३ महानगरी जाणिवेचे साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १

अ) महानगरी जाणिवेचे साहित्य ही संकल्पना व मराठीतील परंपरा.

आ) 'दृश्य नसलेल्या दृश्यात': दिनकर मनवर (पॉप्युलर प्रकाशन) यांच्या कवितेचे महानगरी जाणिवेच्या संदर्भात वाचन व अभ्यास.

TYBA – MARATHI PAPER NO.-VI

अभ्यासपत्रिका ६. साहित्य आणि समाज

SEM V(RJAUMAR503)

सत्रान्त परीक्षा (गुण ६०)

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	- गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	- गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	- गुण १५
प्रश्न ४. सर्व घटकांवर आधारित तीन टीपा (पर्यायांसह)	- गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प-२० गुण

स्त्रीवादी किंवा महानगरी प्रवाहातील कोणत्याही एका साहित्यकृतीचे परीक्षण व सादरीकरण करणे.

SEM-VI (RJAUMAR603)

सत्र- ६तासिका- ४५ श्रेयांकने-३.५

घटक -१ सामाजिक स्थित्यंतरे आणि मराठी साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १.५

अ) महाराष्ट्रातील सामाजिक स्थित्यंतरे व मराठी साहित्य – मागोवा

आ) साहित्य- समाज संबंध- गं.बा. सरदार व बाबुराव बागुल यांच्या लेखाधारे

१) महाराष्ट्रीय संत मंडळाचे ऐतिहासिक कार्य- संत साहित्याची सामाजिक फलश्रुती :
गं.बा. सरदार.

२) दलित साहित्य हे तर माणसाचे साहित्य- बाबुराव बागुल-दलित साहित्य : आजचे
क्रांतिविज्ञान, दिशा प्रकाशन, नाशिक प्र.आ. १९८१.

घटक -२ ग्रामीण साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १

अ) ग्रामीण साहित्य- संकल्पना व मराठीतील परंपरा.

आ) इडा पीडा टळो : आसाराम लोमटे (शब्द पब्लिकेशन्स, मुंबई) या कथासंग्रहाचे ग्रामीण
संवेदनाशीलतेच्या संदर्भात वाचन व अभ्यास.

घटक -३ दलित साहित्य (तासिका १५) श्रेयांकन १

अ) दलित साहित्य : संकल्पना व मराठीतील परंपरा.

आ) जाता नाही जात : सिद्धार्थ तांबे, (शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर) या नाटकाचे दलित
जाणिवेच्या संदर्भात वाचन व अभ्यास.

TYBA – MARATHI PAPER NO.- VI

अभ्यासपत्रिका ६. साहित्य आणि समाज

SEM-VI (RJAUMAR603)

सत्रान्त परीक्षा (गुण ६०)

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ४. सर्व घटकांवर आधारित तीन टीपा (पर्यायासह)	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प –२० गुण

ग्रामीण किंवा दलित प्रवाहातील कोणत्याही एका साहित्यकृतीचे परीक्षण व सादरीकरण करणे.

संदर्भ सूची

- १) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – खंड ५, भाग १ – संपादक – रा. श्री. जोग, म.सा. परिषद, पुणे, १९७३.
- २) कादंबरीविषयी – हरिश्चंद्र थोरात. पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००६.
- ३) टीकास्वयंवर - भालचंद्र नेमाडे, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९०.
- ४) कादंबरी - एक साहित्यप्रकार - हरिश्चंद्र थोरात, शब्द पब्लिकेशन्स, मुंबई, २०१०.
- ५) मराठीवाङ्मय कोश-खंड ४, (समीक्षा संज्ञा), समन्वयक संपादक- डॉ. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्यसाहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२ .
- ६) वाङ्मयीन संज्ञा-संकल्पना कोश- संपादक, प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके व इतर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, २००९.
- ७) ग्रामीण साहित्य: स्वरूप आणि समस्या- आनंद यादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९७९.
- ८) ग्रामीणता-साहित्य आणि वास्तव - आनंद यादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९८९.
- ९) धार आणि काठ -नरहर कुरुंदकर, १९७१.
- १०) दलित साहित्य- प्रवाह व प्रतिक्रिया -गो. म. कुळकर्णी, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९८६
- ११) निळी पहाट -रा. ग. जाधव, प्राज्ञ पाठशाळा, वाई. १९७८.
- १२) दलित साहित्य- एक चिंतन- अर्जुन डांगळे (संपा.), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती आणि मंडळ, मुंबई, १९७८.
- १३) दलित साहित्य-वेदना आणि विद्रोह- भालचंद्र फडके, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, १९७७ (प्र.आ.), १९८९(दु. आ.)
- १४) दलित साहित्याची स्थितिगती- केशव मेश्राम व इतर (संपा.) मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव पब्लिकेशन्स, मुंबई, १९९७
- १५) स्त्रीवादी समीक्षा- सैद्धान्तिक चौकट- डॉ. मिलिंद मालशे, श्रीवाणी- ऑक्टोबर, १९९३
- १६) स्त्रीवादी साहित्य समीक्षा-स्वरूप आणि व्याप्ती- वसंत आबाजी डहाके, श्रीवाणी- ऑक्टोबर, १९९३.
- १७) स्त्रीवादी साहित्य आणि समीक्षा विशेषांक- अनुष्टुभ, सप्टें. ऑक्टो १९९६.
- १८) स्त्रीवादी समीक्षा-स्वरूप आणि उपयोजन- दिलीपराज प्रकाशन, पुणे, १९९३.
- १९) आंबेडकरवाद, डॉ. नीलकंठ शेरे, सुविद्या प्रकाशन, पुणे २००९.

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

- २०) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे तत्त्वज्ञान: आशय व विश्लेषण, गायकवाड दत्तात्रय स्वयंदीप प्रकाशन, पुणे २०१६.
- २१) आंबेडकर आणि मार्क्स, रावसाहेब कसबे, सुगावा प्रकाशन, पुणे, १९८५.
- २२) प्रज्ञासूर्य, शरणकुमार लिंबाळे, (संपा.), प्रचार प्रकाशन, कोल्हापूर, १९९१.
- २३) दलित साहित्य-प्रवाह व प्रतिक्रिया, गो. म.कुलकर्णी, प्रतिमा, पुणे, १९८६.
- २४) नवसमीक्षा-काही विचारप्रवाह, गो. म.कुलकर्णी, (संपा.) मेहता, पुणे, १९८२
- २५) स्त्रीवादी समीक्षा –स्वरूप आणि उपयोजन, अश्विनी धोंगडे, दिलीपराज, पुणे, १९९३
- २६) स्त्रियांचे कथालेखन- नवी दृष्टी, नवी शैली, मंगला वरखेडे, साकेत, औरंगाबाद, दु.आ. २००५.

TYBA –MARATHI PAPER NO.-VII

अभ्यासपत्रिका क्र.७ भाषाविज्ञानपरिचय आणि मराठी व्याकरणाची रूपरेषा

अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे:

१. ऐतिहासिक, वर्णनात्मक आणि सामाजिक भाषाविज्ञान आणि मराठी व्याकरणाची रूपरेषा यांचा परिचय करून देणे.
२. मराठी व्याकरणाच्या ज्ञानाचे व्यावहारिक उपयोजन करण्याची क्षमता विकसित करणे.

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती:

१. भाषेविषयीचा वैज्ञानिक दृष्टिकोण विकसित होणे.
२. मराठी व्याकरणाच्या व्यावहारिक संदर्भातील महत्वाविषयी भान निर्माण होणे आणि भाषेचा प्रत्यक्ष वापर करताना ज्ञानाचे उपयोजन करता येणे.

SEM V (RJAUMAR504)

सत्र -५ तासिका -६० श्रेयांकने - ४

घटक -१ भाषाविज्ञानाच्या विविध शाखा - ऐतिहासिक ,वर्णनात्मक व समाजशास्त्रीय.
(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

घटक -२ स्वनिमविन्यास - स्वन, स्वनिम, स्वनांतर, स्वनिमांचे प्रकार, स्वनिम विश्लेषणाची तत्त्वे-
तंत्रे.(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

घटक -३ शब्दांचे वर्गीकरण -पारंपरिक व आधुनिक.(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

घटक -४ विकरण - लिंग, वचन, विभक्ती, आख्यात. (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

TYBA –MARATHI PAPER NO.- VII

अभ्यासपत्रिका क्र .७ भाषाविज्ञानपरिचय आणि मराठी व्याकरणाची रूपरेषा

SEM V (RJAUMAR504)

सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

- प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५
प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) - गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा

प्रकल्प (पुढीलपैकी कोणताही एक) –२० गुण

घटक क्र.२ ते ४ यांच्या भाषिक उपयोजनावर आधारित प्रकल्प.

SEM VI(RJAUMAR604)

सत्र - ६ तासिका ६० श्रेयांकने- ४

घटक - १ रूपिमविन्यास - रूपिका, रूपिम, रूपिकांतर, रूपिमांचे प्रकार, रूपिमप्रक्रिया.

(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

घटक - २ अर्थविन्यास - भाषिक अर्थांचे स्वरूप, शब्दार्थांचे प्रकार, अर्थ आणि त्यांचे परस्परसंबंध.

(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

घटक - ३ शब्दसिद्धी (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

घटक - ४ प्रयोगविचार (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

TYBA –MARATHI PAPER NO.-VII

अभ्यासपत्रिका क्र ७ . भाषाविज्ञानपरिचय आणि मराठी व्याकरणाची रूपरेषा
SEM VI (RJAUMAR604)

सत्रान्त परीक्षा – गुण ६०

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न २. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ३. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ४. घटक ४ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

प्रकल्प (पुढीलपैकी कोणताही एक) –२० गुण

घटक क्र.१ ते ४ यांच्या भाषिक उपयोजनावर आधारित प्रकल्प.

संदर्भ ग्रंथ-

- १.आधुनिक भाषाविज्ञान (संरचनावादी, सामान्य आणि सामाजिक),कल्याण काळे,व इतर (संपा.) प्रतिमा, पुणे, दु. आ. , २००३.
- २.वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : स्वरूप आणि पद्धती,कल्याण काळे,व इतर (संपा.) गोखले एज्युकेशन सोसायटी, नाशिक, १९८२.
- ३.भाषा आणि भाषाशास्त्र, श्री. न., गजेंद्रगडकर,व्हीनस प्रकाशन, पुणे, दु. आ., १९७९
४. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान, लीला गोविलकर, आरती प्रकाशन, डोंबिवली, १९९२
५. सामाजिक भाषाविज्ञान,रमेश धोंगडे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे, २०१२
- ६ .सुलभ भाषाविज्ञान, द. दि.पुंडे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २००५
- ७ .भाषाविज्ञान: ऐतिहासिक व वर्णनात्मक, स. गं.मालशे व इतर (संपा.),पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, ति. आ., २००५
- ८.भाषाविज्ञानपरिचय, स. गं.मालशे व इतर (संपा.), पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, दु. आ. , २००५

TYBA –MARATHI PAPER NO.- VIII

अभ्यासपत्रिका क्र .८ - आधुनिक मराठी साहित्य

अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे:

- १.आधुनिक काळात निर्माण झालेल्या साहित्यकृतींच्या समीक्षेची क्षमता विकसित करणे.
२. आधुनिक काळातील बदलत्या सामाजिक पार्श्वभूमीवर साहित्याच्या आशय आणि अभिव्यक्तीत होणाऱ्या बदलांचे भान निर्माण करणे.

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती:

- १.साहित्याचे वाचन, आस्वाद, समीक्षा यांच्या क्षमता विकसित होणे.
- २.साहित्यविषयक एकंदर जाण विकसित होणे.

SEM V(RJAUMAR505)

सत्र-५तासिका-६० श्रेयांकने -४

- घटक १. आधुनिक मराठी कथा (तासिका ३०) श्रेयांकने २
ओल हरवलेली माती – नीरजा, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, (२००६)
(कथांची आशयसूत्रे व कथांचे रूपबंध यांसह)
- घटक २. आधुनिक मराठी कादंबरी (तासिका ३०) श्रेयांकने २
शाळा- मिलिंद बोकील, मौज प्रकाशन, मुंबई, (२००४)
(आशयसूत्र व कादंबरीचा रूपबंध यांसह)

TYBA –MARATHI PAPER NO.- VIII

अभ्यासपत्रिका क्र .८- आधुनिक मराठी साहित्य

SEM V(RJAUMAR505)

सत्रान्त परीक्षा (गुण ६०)

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न २. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ३. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ४. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प –२० गुण

१९७५ नंतरच्या कोणत्याही एका कथासंग्रहाचे किंवा कादंबरीचे आधुनिक साहित्यकृती म्हणून परीक्षण करणे.

SEM VI(RJAUMAR605)

सत्र – ६ तासिका ६० श्रेयांकन ४

घटक १. आधुनिक मराठी कविता (तासिका १५) श्रेयांकन २

सिझर कर म्हणतेय माती- कल्पना दुधाळ(हर्मिस प्रकाशन) या संग्रहातील पुढील कविता नेमण्यात आल्या आहेत:

सिझर कर म्हणतेय माती(पृ.क्र. २५), कणसांचे मरणोत्सव(पृ.क्र. २८), काय चुकलं?
(पृ.क्र. ३०), लँडलाईन(पृ.क्र. ३४), पोकळी(पृ.क्र. ३५), वाटण्या(पृ.क्र. ३६), दूध(पृ.क्र. ४३),
सायेब(पृ.क्र. ४६), मी(पृ.क्र. ६१), विहीर(पृ.क्र. ६३), बाप(पृ.क्र. ६५), मृदंध(पृ.क्र. ६७),
भुई(पृ.क्र. ७१), झलक(पृ.क्र. ७२), विठोबा(पृ.क्र. ७३), गाव(पृ.क्र. ७४), गोंदण(पृ.क्र. ४६),
बैल(पृ.क्र. ७६), पात लागली(पृ.क्र. ८७), शिवार(पृ.क्र. ९१), कपिला (पृ.क्र. ९२),
आईच्या पदराखाली(पृ.क्र. ९३), रोज मातीत(पृ.क्र. ९५), गोष्ट(पृ.क्र. १०५),
उलटं काळीज(पृ.क्र. १०९)

घटक २. आधुनिक मराठी नाटक (तासिका १५) श्रेयांकन २

१) किरवंत- प्रेमानंद गजवी (मॅजेस्टीक प्रकाशन),
आशयसूत्र व नाटकाचा आकृतिबंध यांसह.

TYBA –MARATHI PAPER NO.- VIII

अभ्यासपत्रिका क्र.८- आधुनिक मराठी साहित्य

SEM VI(RJAUMAR605)

सत्रान्त परीक्षा (गुण ६०)

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५
प्रश्न २. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५
प्रश्न ३. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५
प्रश्न ४. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प –२० गुण

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

१९७५ नंतरच्या कोणत्याही एका काव्यसंग्रहाचे किंवा नाटकाचे आधुनिक साहित्यकृती म्हणून परीक्षण करणे.

संदर्भ पुस्तके

- १) मराठी कादंबरी – तंत्र व विकास, प्रा. बापट, व्हीनस प्रकाशन, पुणे १९७३
- २) साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, मौज प्रकाशन, पॉप्युलर प्रकाशन, भागवत श्री.पु. मुंबई १९८७
- ३) कादंबरी, मराठी कादंबरी, उषा हस्तक, साहित्यसेवा प्रकाशन औरंगाबाद, १९९३.
- ४) कादंबरी: एक साहित्य प्रकार, हरिश्चंद्र थोरात, शब्द पब्लिकेशन, मुंबई २०१०.
- ५) १९८० नंतरची मराठी कादंबरी, अविनाश सप्रे, खेळ, दिवाळी, २००७
- ६) कविता : संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा, वसंत पाटणकर, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव प्रकाशन, १९९५.
- ७) स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता, सुषमा करोगल (संपा.), प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९९९.
- ८) जागतिकीकरण आणि मराठी साहित्य, गायकवाड शरद (संपा.), स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २००९.
- ९) मराठी कविता: आकलन आणि आस्वाद, नागनाथ कोतापल्ले,स्वरूप प्रकाशन ,औरंगाबाद, २०१०.
- १०) तीन अर्वाचीन कवी: मार्क्सवादी दृष्टीक्षेप, स. त्र्यं. कुल्ली, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, मुंबई, १९८९.
- ११) मराठी नवकथा : रंग आणि रूप, डॉ सुभाष पुलावले,चिन्मय प्रकाशन ,औरंगाबाद,२०१२.
- १२) मराठीतील कथनरूपे ,वसंत आबाजी डहाके,पॉप्युलर प्रकाशन ,मुंबई,२०१२ .
- १३) नाटक आणि मी ,विजय तेंडुलकर, डिम्पल प्रकाशन ,मुंबई, ,१९९७.

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

- १४) नाटक एक चिंतन – वसंत कानेटकर
  - १५) नाटकातली चिन्हं – राजीव नाईक
  - १६) महानगरी नाटकं – राजीव नाईक
  - १७) मराठी नाटक : नव्या दिशा आणि वळणे, तारा भवाळकर.
  - १८) नाटक कालचं आणि आजचं ,पुष्पलताराजापुरे-तापस.
  - १९) प्रायोगिक नाटक : भारतीय आणि जागतिक-नानासाहेब सूर्यवंशी(संपा)
-

TYBA – MARATHI PAPERNO.-IX

अभ्यासपत्रिका क्र. ९-व्यवसायाभिमुख मराठी

अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे:

१. मराठी भाषेशी संबधित विविध व्यवसायक्षेत्रांचा परिचय करून देणे.
२. मराठीच्या भाषिक कौशल्यांचे विविध व्यवसायक्षेत्रात उपयोजन करण्याची क्षमता विकसित करणे.

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती:

१. मराठीभाषेशी निगडीत विविध व्यवसायक्षेत्रे आणि त्यांमधीलभाषेच्या ज्ञानाच्या उपयोजनाची जाणीव निर्माण होणे.
२. पुढील शिक्षण आणि भविष्यातील निवडीसंदर्भात कल व क्षमता यांचे भान निर्माण होणे.

SEM V(RJAUMAR506)

सत्र – ५ तासिका-४५ श्रेयांकने –३.५

घटक – १- भाषांतर –सैद्धान्तिक विचार(तासिका-१५) श्रेयांकन-१.५

अ) भाषांतर – संकल्पना आणि महत्त्व

१) भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर, अर्वाचिनीकरण या स्वरूपभेदांची चर्चा.

२) भाषांतरकर्त्यास आवश्यक क्षमता, जागतिकीकरणाच्या संदर्भात भाषांतराचे महत्त्व.

आ) ललित साहित्याच्या भाषांतरातील समस्या

१) ललित साहित्याचे भाषांतर – सांस्कृतिक भेदांचे संदर्भाचे महत्त्व.

२) ललित साहित्याचे भाषांतर – शैली विषयक समस्या

घटक – २ भाषांतर – प्रत्यक्ष भाषांतर अभ्यास(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

१) इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

२) मध्ययुगीन मराठीचे प्रमाण मराठीत भाषांतर.

घटक - ३ उताऱ्याचे आकलन (शब्दमर्यादा किमान २५० ते ३०० शब्द)(तासिका-१५) श्रेयांकन-१

TYBA – MARATHI PAPER NO.- IX

अभ्यासपत्रिका क्र. ९- व्यवसायाभिमुख मराठी

SEM V(RJAUMAR506)

सत्रान्त परीक्षा – (गुण ६०)

प्रश्न १. घटक १ अ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५
प्रश्न २. घटक १ आ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५
प्रश्न ३. घटक २ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५
प्रश्न ४. घटक ३ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह) -	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प –२० गुण.

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

पुढीलपैकी एका विषयावर प्रकल्प सादर करावा.

१. युनिकोड मराठीमध्ये नोकरीसाठी अर्ज, स्वतःचे परिचयपत्र(Resume/Bio-data) आणि भविष्यातील शिक्षणाच्या योजनेबाबत मजकूर २०० शब्दांत टंकलिखित करून देणे.
२. एका इंग्रजी उताऱ्याचे मराठी भाषांतर करणे.

SEM –VI (RJAUMAR606)

सत्र – ६ तासिका-४५ श्रेयांकने- ३.५

घटक -१ मुलाखत - सैद्धान्तिक विचार (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

मुलाखत पूर्वतयारी

विविध माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन:-

- १) आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी
- २) वर्तमानपत्र, नियतकालिक

घटक -२ अ .ग्रंथ परीक्षण – सैद्धान्तिक विचार व स्वरूप (तासिका-१५) श्रेयांकन-१.५

आ .ग्रंथ परीक्षण –

- १) माझे विद्यापीठ – (कविता), नारायण सुर्वे, पॉप्युलर प्रकाशन.
- २) बेबी (नाटक), विजय तेंडुलकर, पॉप्युलर प्रकाशन
- ३) अंधाराच्या पारंब्या- (कादंबरी), जयवंत दळवी, मॅजेस्टिक प्रकाशन.

घटक -३ वाङ्मयीन निबंध (तासिका-१५) श्रेयांकन-१

TYBA – MARATHI PAPER NO.- IX

अभ्यासपत्रिका क्र. ९- व्यवसायाभिमुख मराठी

SEM –VI (RJAUMAR606)

सत्रान्त परीक्षा – (गुण ६०)

प्रश्न १. घटक १ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न २. घटक २वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ३. घटक २ आ वर आधारित प्रश्न (पर्यायासह)	गुण १५
प्रश्न ४.घटक ३ वरआधारित प्रश्न(पर्यायासह)	गुण १५

अंतर्गत मूल्यमापन – गुण ४०

श्रेयांकन व्यवस्थेचा एक आवश्यक भाग म्हणून एक चाचणी परीक्षा आणि एक प्रकल्प घेतला जाईल. चाचणी परीक्षेचा तपशील आणि गुणविभागणी पुढीलप्रमाणे –

हिंदी विद्या प्रचार समितीद्वारा संचालित रामनिरंजन झुनझुनवाला महाविद्यालय (स्वायत्त)

चाचणी परीक्षा -२० गुण

प्रकल्प -२० गुण.

पुढीलपैकी एका विषयावर प्रकल्प सादर करावा.

१.कोणत्याही विषयाच्या संदर्भात एका व्यक्तीची मुलाखत घेऊन मुलाखतसंहिता सादर करणे.

२.कोणत्याही एका साहित्यकृतीचे परीक्षण वर्तमानपत्रासाठी १०००शब्दांत लिहून देणे.

संदर्भ ग्रंथ -

१. व्यावहारिक मराठी, ल.रा.नसीराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
  २. व्यावहारिक मराठी अध्यापनाच्या दिशा,डॉ.सुभाष शेकडे,ऋतू प्रकाशन,अहमदनगर, २०१२.
  ३. भाषांतर, सदा कऱ्हाडे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई १९९२ .
  ४. तौलनिक साहित्य अभ्यास, वसंत बापट,पॉप्युलर प्रकाशन
  ५. भाषांतर : शास्त्र की कला,म. वि.फाटक आणि रजनी ठाकर,वरदा बुक्स, पुणे १९८७.
  ६. भाषांतरमीमांसा, फाटक, आणि रजनी ठाकर, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे १९९७.
-